

Toimittaja testaa

Purjehtimisessa tuulen tunteminen on kaiken A ja O

”Mennäänkö vielä yksi kierros?”

Riikka Korri

– Älä huku, työkaverini huikkaavat minulle lähtiessäni tutustumaan purjehdukseen.

Mustallekarille ajaessani hikoiluttaa: jännityksen lisäksi hien nostaa pintaan paksu vaatekerrasto, jollaisen opastajani **Jalmari Ahola** kehotti pukemaan.

Purjehdusseura Gamla-karleby Segelföreningin kuuluva Ahola edustaa seuraan purjehduskilpailussa ja toimii valmentajana seuran järjestämissä junioreiden purjehduskouluissa.

– Junioreiden lisäksi järjestämme aikuisillekin purjehduskursseja resurssien mukaan, kertoo Ahola.

Minulle Ahola pitää tiivistetyn purjehduskurssin. Teoriaosuudessa hän korostaa, kuinka oleellista purjehtimisessa on tuntee tuuli ja sen suunta.

– Tuulen suunnan tuntee kasvoilla ja näkee vedestä. Purjeen asentoa säädetään sen mukaan, mihin suuntaan tuuleen nähden halutaan mennä.

Purjehtiessä voi slöörata eli mennä sivutuuleen tai lenssata eli kulkea myötätuuleen. Vastatuuleen voi mennä ainoastaan luovimalla eli tekemällä siksakia.

– Purje on kuin veneen moottori, jota säädellään purjeen puomissa kiinni olevasta köydestä, skuutista. Skuuttia voi verrata kaasuun ja tuulta polttoaineeseen.

Purjehdusta voi harrastaa köli- ja kevytveneillä. Kölivenneiden keskiosassa on

painoköli, joka estää veneen kaatumisen. Kölivenet soveltuvat etenkin matkapurjehdukseen.

– Kevytveneissä ei ole kiinteää köliä. Tällaisia veneitä ovat lasten esimerkiksi purjehduskouluissa käytettävät optimistijollat ja oslojollat, jollaisella purjehdimme kohta, kertoo Ahola.

– Eli mekö voimme kaataa, en malta olla kysymättä.

– Kyllä, mutta hyvin se menee, Ahola naurahtaa.

Ennen purjehduskokeilua laitamme oslojollan matkakuntoon. Köysiä, purjeita ja klippejä tuntuu olevan tulkittomasti.

– Kyllä tähän nopeasti rutinoituu, Ahola rauhoittelee.

Hän oli oikeassa: ensikerätäläinenkin osasi auttaa veneen valmistelussa, kunhan vain kerrottiin, mitä tehdä.

Kovan tuulen vuoksi päädyimme työnjakoon, jossa Ahola vastaa peräsimestä sekä ison purjeen skuutista ja minä fokan eli keulapurjeen skuutista.

Aluksi lähdimme purjehtimaan sivutuuleen.

– Nyt purjeet pidetään noin 45 asteen kulmassa veneen takaosaan nähden, Ahola opastaa.

Seuraavaksi teemme vastakäännoksen, jolloin purjeen puoleiset skuutit päästetään irti ja samalla peräsin käännetään uuteen menosuuntaan.

Tuuli puhaltaa liehuvat purjeet toiselle puolelle venettä, jolloin vaihdamme istumapaikkaa vastakkaiselle puolelle ja kiristämme sen puolen skuutit.

– Purjehtiessä istutaan

aina veneen yläpuolella eli sillä puolella, mistäpäin tuuli tulee, Ahola kertoo.

Myötätuuleen purjehtiessä purjeet löysätään niin, että ne osoittavat suoraan sivulle.

Kun käännymme vastatuuleen, on alettava luovimaan eli kryssimään.

– Nyt purjeet on pidettävä melko tiukalla, Ahola opastaa ja huutaa pian käännöksen koittavan.

Purjehdusession aikana purjehdustyyliä vaihdetaan useamman kerran.

Teoriaosuuden jälkeen purjehdus tuntui mahdollisimman monimutkaiselta, mutta kokeillessani purjehtimista lajin idea selkeytyi huomattavasti.

Kun Ahola kysyy aikataulustani, pyydän tekemään vielä yhden kierroksen.

Lopuksi pääsen vastamaan peräsimestä, jolloin innostun entisestään.

– Voidaanko mennä vielä yksi kierros, ehdotan Aholalle.

Saavuttuamme laiturille toisen lisäkierroksen jälkeen totean reissun onnistuneen: en hukkunut enkä edes joutunut veden varaan! Ja oli vielä hauskaakin.

Toimittaja nostaa oslojollan keulapurjetta eli fokkaa ylös.

Kuva: Jalmari Ahola

